

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
16.Bf.282/2018/12.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2019. év január hó 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt az I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2018. október 16. napján kihirdetett 28.B.1264/2017/54. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés tartamát az I. rendű vádlott esetében 4 (négy) év 10 (tíz) hónapra, a II. rendű vádlott esetében 2 (kettő) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből az I. rendű vádlott 119.280,- (száztizenkilencezer-kétszáznyolcvan) forintot külön, a II. rendű vádlott 42.515,- (negyvenkettőezer-ötszázötvenöt) forintot külön, míg a fennmaradó 155.896,- (százötvenötezer-nyolcszázkilencvenhat) forintot a vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 11.050,- (tizenegyezer-ötven) forint bűnügyi költséget az I. rendű vádlott köteles az állam részére megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében az I. rendű vádlottat és a II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.] 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő - II. rendű vádlott esetében bűnsegédként elkövetett - testi sértés büntettének kísérletében.

Az I. rendű vádlottat mint többszörös visszaesőt 6 év szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra, a II. rendű vádlottat mint visszaesőt 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az I. rendű vádlott esetében fegyházban, a II. rendű vádlott esetében börtönben határozta meg.

Megállapította, hogy az I. rendű vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra, míg a II. rendű vádlott legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Kötelezte az I. rendű vádlottat 174.528,- forint, a II. rendű vádlottat 143.163,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen - amelyet az ügyészség tudomásul vett - az I. rendű vádlott téves jogi minősítés és a büntetés enyhítése, a védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése, míg a II. rendű vádlott a büntetés enyhítése, a védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében élt jogorvoslattal.

Az I. rendű vádlott kirendelt védője a felmentésre irányuló fellebbezését a jogos védelmi helyzet fennállására alapította, továbbá arra, hogy a beszerzett bizonyítékok nem alkotnak olyan zárt logikai láncot, amely kétséget kizáróan megalapozná a bűnösség megállapítását.

A büntetés enyhítése érdekében azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket nem kellő nyomatékkal értékelte, ennek folytán a speciális prevenció cél sem érvényesülhet.

A II. rendű vádlott meghatalmazott védője a felmentést célzó fellebbezését azzal indokolta, hogy a megállapított bűncselekmény vonatkozásában az ítélet megalapozatlan, ugyanis az elsőfokú bíróság elmulasztotta a büntetőjogi felelősség szempontjából releváns körülmények vizsgálatát. Álláspontja szerint az orvosszakértő nem tudott nyilatkozni a mellkasi sérülés mélységéről és a szúrás irányáról, miként arról sem, hogy az életveszélyes vagy a halálos eredménnyel járó sérülés bekövetkezhetett volna vagy sem. Az elkövetés eszköze nem került elő, de a zsebkész pengehosszúságát az I. rendű vádlott 6 cm-ben határozta meg, ezzel pedig nem lehetett a rendőri jelentés szerinti 13 cm mélységű szúrást előidézni. A tanúként kihallgatott az 1. számú orvos a tárgyaláson csak a seb mélységének vizsgálatára emlékezett, egyúttal elismerte, hogy ambuláns műtéteknél elmaradhat a sérülés részletes leírása. E tanúnak a bordasérülésre vonatkozó hivatkozását a saját vallomása cáfolja, e szerint a zárójelentésben rögzítették volna, ha észlelik a borda megsérülését. A fentiekben kifejtettek alapján - a védő szerint - a mellkasi sérülés jellege tekintetében kétséges a bizonyítás eredménye. Ezen túlmenően, az I. rendű vádlott hátrálva szúrt, ez védekező jellegű magatartásra utal, így az életveszélyes sérülés okozásának szándékára nem lehet következtetni.

A II. rendű vádlott indulatos bekiabálásai nem az életveszély mint eredmény, hanem legfeljebb a testi sértés tekintetében alapozhatják meg a pszichikai bűnsegély megállapítását. A „Szúrd le!”, „Öld meg!” kijelentések az indulati helyzetből és a vádlott egyéni szocializációjából, iskolázottságából fakadóan hangzottak el, ezért ezek sem bizonyítják, hogy kívánta volna az életveszélyes sérülés bekövetkezését.

Ezért a védő II. rendű vádlott bűnösségének a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdése szerint minősülő bűnsegédként elkövetett testi sértés büntetében történő megállapítására, és ezzel összefüggésben a büntetés enyhítésére tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.756/2018/1. számú átiratában indítványozta, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet - a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként megnevezve - hagyja helyben.

Az I. rendű vádlott a nyilvános ülésen előterjesztett beadványában azt sérelmezte, hogy nem egyezik a sérülések leírása a rendőri jelentésben és az orvosi látletben. A rendőrök által hivatkozott, a mellkast érintő 13 cm mélységű szúrás szükségszerűen létfontosságú szervek sérülését okozta volna, míg a késnek a bordákon történő megcsúszása esetén a csonthártya sérülése komolyabb orvosi kezelést igényelt volna. Fenntartotta, hogy a 6,5 cm pengehosszúságú zsebkészével nem okozhatott 13 cm mélységű szúrást.

Állítása szerint a saját védekezése közben ijesztésnek szánt szúró mozdulat folytán keletkezett a sértett mellkasi sérülése, ezért fikció az orvosszakértő megállapítása, miszerint a súlyosabb sérülés bekövetkezésének reális veszélye fennállt. Hangsúlyozta, hogy a súlyosabb sérülés elmaradása nem a véletlennek tudható be, hanem annak, hogy az őt ért támadás elhárítását követően a cselekményt nem folytatta, a helyszínt elhagyta.

Az ítélet tábla tanácsa előtti felszólalásában a II. rendű vádlott úgy nyilatkozott, hogy a cselekmény elkövetésekor - korábbi állításával szemben - nem volt jelen, mert az édesanyja után futott. Az elsőfokú bírósági eljárásban ezt azért nem mondta el, mert nem volt olyan személy, aki tanúsíthatta

volna.

Az I. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen fenntartotta a fellebbezése indokolásában foglaltakat.

A II. rendű vádlott védője új körülményként utalt védencének a nyilvános ülésen előterjesztett védekezésére. Kérte figyelembe venni, hogy a II. rendű vádlott jelenlétére vonatkozóan csak 2. számú tanú vallomása áll rendelkezésre, azonban e tanú rossz közvilágításnál, 150-200 méter távolságból észlelte a történeteket. Továbbá arra is csak következtetett, hogy három személy volt jelen, akik közül ketten verekedtek, de - a tanúvallomás szerint - mindhárman férfiak voltak.

A vádlottak javára bejelentett fellebbezések csak az enyhítés tekintetében vezettek eredményre.

Az ítéletábra a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.] 590. § (1) bekezdése alapján a fellebbezésekkel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Megállapította, hogy a fellebbezések a bűnösség megállapítását és a bűncselekmény minősítését is támadták, ezért az ítélet korlátozott felülbírálatának nem volt helye [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságának, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az indokolás helyességének és az eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

Az ügyiratok tartalmából megállapíthatóan az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetések kiszabására.

Az elsőfokú ítélet indokolásának a vádlottak előzetére vonatkozó része helyesbítésre, illetőleg kiegészítésre szorul.

A Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja, illetve a korábban is érvényesülő bírói gyakorlat szerint a korábbi büntetésekre vonatkozó adatok közül csak azokat kell ismertetni, amelyek a határozat meghozatalakor jelentőséggel bírnak. Jelen ügyben is elegendő lett volna a megelőző elítélések lényeges körülményeire, illetőleg a vádlottak bűnöző életvitelének jellemzőire való utalás, valamint a többszörös visszaesői és a visszaesői minőséget, illetőleg a büntetőeljárás alatti elkövetést megalapozó elítélések adatainak feltüntetése.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja szerint visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy a végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el. Többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

E rendelkezésekből következően a korábbi elítélések kapcsán nem csak a bűncselekmények jellegének, a szabadságvesztések kitöltése időpontjának, hanem az elkövetési időknak is jelentősége van.

Az I. rendű vádlottat a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény *2014. január 20-án* történt elkövetését megelőzően (egyébként 2003-tól kezdődően), és azt követően is többször ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, rendszerint vagyoni elleni bűncselekmények miatt (lopás, csalás),

de közbizalom elleni és kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt is. Személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt csak egyszer, 2006-ban ítélték el (14. számmal jelölt ítélet), ezért jelen ügyben különös visszaesőnek nem minősül.

A többszörös visszaesői minőségét a sorozatos elítélések miatt több ítélet is megalapozza, ezek közül elégséges az előéleti adatok között 10., 18. és 30. számmal jelölt határozatok felhívása:

- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2004. június 22-én jogerős 23.Fk.30426/2002/77. számú ítéletében lopás büntette, lopás vétsége, zártörés vétsége, garázdaság vétsége, kábítószerrel visszaélés büntette és kábítószerrel visszaélés vétsége miatt 1 év 10 hónap fiatakorúak fogháza büntetésre ítélte, amely szabadságvesztést *2005. augusztus 11-én* töltötte ki;

- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2006. október 17-én jogerős 1.B.34565/200/19. számú ítéletében a *2006. április 13-án* elkövetett lopás vétsége miatt mint visszaesőt 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, az utóbb többszörösen összbüntetésbe foglalt (22., 25. és 27. számmal jelölt összbüntetési ítéletek) szabadságvesztést *2009. november 27-én* töltötte ki;

- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2011. szeptember 13-án jogerős 17.B.XIII.28206/2010/7. számú ítéletében a *2010. február 11-én* elkövetett lopás vétsége miatt mint többszörös visszaesőt 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, az utóbb többszörösen összbüntetésbe foglalt (3 és 4. számmal jelölt összbüntetési ítéletek) szabadságvesztést *2012. december 17-én* töltötte ki.

Az előéleti adatainál az 5., 6., 7. és 8. számmal jelölt ítéletek az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elkövetése utáni elítélések, így ezek kapcsán az ítélettábla mellőzi a „korábbi büntetések” megnevezés használatát.

Ugyanakkor a 6., 7. és 8. számmal jelölt ítéletek valóban megalapozzák azt a megállapítást, miszerint a vádlott a jelen ügyben elbírált bűncselekményt büntetőeljárások hatálya alatt valósította meg (elsőfokú ítélet 21. oldal első bekezdés). A kérdéses határozatok esetében az elkövetési időket is rögzíteni kell: a 6. számú ítéletnél 2013. október 30-a, a 7. számú ítéletnél 2013. május 12-e, a 8. számú ítéletnél 2013. november 21-e, december 3-a és december 12-e.

Az I. rendű vádlott jelenleg a 6. számmal jelölt ítéletben kiszabott 2 év 2 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztést tölti. A bv. intézet tájékoztatása szerint kitöltésre vár a 7. számmal jelölt ítéletben kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2018. szeptember 18-án jogerős 19.B.12356/2016/57. számú ítéletében lopás büntette miatt kiszabott 1 év 2 hónap börtönbüntetés.

A II. rendű vádlottat a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetését megelőzően (2007-től kezdődően), és azt követően is többször ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, rendszerint vagyron elleni bűncselekmények (lopások) miatt. Személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt nem ítélték el, különös visszaesőnek e vádlott sem minősül.

A visszaesői minőséget a sorozatos elítélések miatt - e vádlott esetében is - több ítélet alapozza meg, ezek közül elégséges az előéleti adatai között 1. számmal jelölt ítélet felhívása: a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. november 30-án jogerős 6.B.V.26830/2009/15. számú ítéletében lopás büntette és lopás vétsége miatt 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte. Az utóbb összbüntetésbe foglalt (2. számmal jelölt összbüntetési ítélet) szabadságvesztésből feltételes kedvezményrel 2012. augusztus 29-én szabadult, a büntetés kitöltésének napja 2013. május 5-e.

Az előéleti adatoknál 3., 4. és 6. számmal jelölt ítéletek az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elkövetése utáni elítélések, mellőzni kell tehát a korábbi büntetésként történő megnevezést.

A 4. és 6. számmal jelölt ítéletekre vonatkozó adatok alapozzák meg a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést, ezekben az ügyekben elbírált bűncselekmények elkövetési ideje 2013. október 30-a és 2013. december 12-e. Az összbüntetésbe foglalásról rendelkező 5. számmal jelölt ítélet kapcsán a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés nem jöhet szóba (elsőfokú ítélet 21. oldal második bekezdés).

E vádlott esetében - elírások miatt - az előéleti adatokban helyesbíteni kellett

- a 2. számmal jelölt összbüntetési ítélet számát, az 15.Beü.35277/2011/2.;

- a 3. számmal jelölt ítélet kihirdetésének és jogerőre emelkedésének időpontját, az 2014. szeptember 18-a;

- az 5. számmal jelölt ítélet kihirdetésének és jogerőre emelkedésének időpontját, az 2015. február 18-a.

Továbbá az ítélet tábla mellőzte a 10. számmal jelölt - egyébként 2010. február 9-én jogerős - ítéletben elbíralt bűncselekmények közül a garázdaság vétségének feltüntetését (ez is elírás eredménye).

A II. rendű vádlott 2018. augusztus 29-től a 6. számmal jelölt ítéletben kiszabott 1 év 8 hónap börtön fokozatú szabadságvesztést tölti.

Az I. rendű vádlott korábbi büntetéseinél felsorolt 1., 2., 3., 4., 13., 20., 22., 25., 27. és 31. számmal, a II. rendű vádlott esetében a 2., 5. és 12. számmal jelölt határozatok nem bűncselekményeket elbíráló ügydöntő határozatok, hanem összbüntetésbe foglalásról rendelkező ítéletek. E határozatoknál tehát „a szabadságvesztésre *ítélte*” kifejezés helyett az rögzíthető, hogy a bíróságok az összbüntetés tartamát *állapították meg*.

Az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és az ügyiratok tartalmával ellentétesen állapította meg, ezért az ítélet a Be. 592. (2) bekezdés a) és c) pontjai szerint részben megalapozatlan. Ugyanakkor a tényállásnak - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján történő - kiegészítésével és helyesbítésével a megalapozatlanság kiküszöbölhető [Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja].

Az ítélet tábla 3. számú orvosszakértőnek a 2018. június 21-én tartott tárgyaláson tett nyilatkozata (45. számú tárgyalási jegyzőkönyv, 4. oldal nyolcadik bekezdés) alapján a tényállásnak a mellkasi sérülésre vonatkozó és „A sértett, hogy védje magát...” kezdetű mondatát (tényállás hetedik bekezdés) akként helyesbíti, hogy az I. rendű vádlott a sértett irányába *közepes* erővel szúrt. Egyébként ez összhangban van a jogi indokolásban foglaltakkal is (ítélet 20. oldal kilencedik bekezdés).

Ugyancsak 3. számú igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye (nyomozati irat 207. oldal utolsó bekezdés) alapján a tényállás tizedik bekezdésében pontosításra szorul a sértett bal felkarján keletkezett metszett sérülés hosszúsága, az - helyesen - *8 cm*.

Továbbá az mellkasi sérülésre vonatkozó ténymegállapítást az ítélet tábla azzal egészíti ki, hogy a szúrt sérülés az *emlőbimbó alatt egy harántujjnyi*, azaz kb. 1 cm *távolságra helyezkedett el* (orvosszakértői vélemény 207. oldal utolsó bekezdés). Ez az adat a bizonyítékok felsorolásánál (ítélet 17. oldala tizedik bekezdés) is megtalálható.

E helyesbítésekkel, illetőleg kiegészítésekkel a tényállás megalapozott, mert felderített, hiánytalan, irathú és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, így az a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt az ítélet felülbírálata során.

Az elsőfokú bíróság a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárás során az ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítási eszközöket beszerezte, azokat egyenként és összességükben értékelte, majd kellő részletességgel és logikai hibáktól mentesen indokolta, hogy az egyes bizonyítékokat mennyiben és miért fogadta el hitelesnek.

A vádlottak cselekvőségéről és az elkövetés körülményeiről a lényeges információkat kétségkívül a sértett szolgáltatta, aki a nyomozás során történt kihallgatásakor a közeli hozzátartozója (neveltánya), a II. rendű vádlott vonatkozásában nem kívánt élni a törvényben biztosított mentességi jogával. Az időközben bekövetkezett halála miatt a sértettet a bírósági szakban nem lehetett kihallgatni, ennek ellenére nem volt ok kétségbe vonni korábbi vallomásainak tartalmi hitelességét. Egyrészt vallomásai következtetések és ellentmondásoktól mentesek voltak, másrészt az abban foglaltakat az ügyben érdektelen 2. számú tanú vallomása, az orvosi dokumentumok és az orvosszakértői vélemény is alátámasztották.

A sértett szavahihetőségét csak erősíti, hogy közvetlenül a sérülés elszenvedését követően nem kívánta bevonni a rendőrséget, 2. számú tanútól kifejezetten azt kérte, hogy a rendőröket ne értesítse (45. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal utolsó bekezdés), továbbá a helyszínen a rendőrök előtt is elhallgatta az elkövetők kilétét (rendőri jelentésnek az esemény leírását tartalmazó része, nyomozati iratok 35. oldal negyedik mondat).

A jogos védelmi helyzetre alapított védekezést egyértelműen cáfolta a sértett vallomása és az egyéb releváns körülmények, amelyek között külön is nevesítendő, hogy sérülések csak a sértetten keletkeztek; az ezzel ellentétes állításokat semmilyen bizonyíték nem igazolta.

Okszerűen mutatott rá az elsőfokú bíróság a vádlottak és 4. számú tanú vallomásaiban feltárt lényeges ellentmondásokra is. A sérülthöz elsőként odaérkező 3. számú tanú nem látott a sértettnél, illetve a közelében tört, kardot vagy baseballütőt; ha lett volna, azt a helyszínt átvizsgáló rendőrök is rögzítik a jelentésükben. A sértett az elszenvedett sérülései miatt kérte az utcán közlekedő 3. számú tanú segítségét, aki folyamatosan figyelemmel kísérte az eseményeket, így nincs alapja annak a feltételezésnek, hogy a sértett a lakásába felvitte vagy valahol elrejtette a kérdéses tárgyakat.

A II. rendű vádlott cselekvőségéről nem csak a sértett nyilatkozott, hanem a 2. számú tanú is, aki a távolság és a rossz látási körülmények ellenére ugyancsak három személy egyidejű jelenlétéről számolt be, akik közül az egyik nő volt (45. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal hetedik bekezdés). A rendelkezésre álló bizonyítékok tehát kifejezetten cáfolták azt a védekezést, miszerint a II. rendű vádlott a verekezés és a szúrások előtt elhagyta a helyszínt. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a II. rendű vádlott által a nyilvános ülésen előadottak új bizonyítéknak nem tekinthetőek, ugyanis erre az elsőfokú bírósági eljárásban is hivatkozott. Mivel a sértett vallomását - a fentiekben írtak szerint - a cselekmény egyetlen kívülálló szemtanúja is alátámasztotta, nem volt ok kétségbe vonni a vallomásnak azon részleteit sem, amelyek a II. rendű vádlott helyszínen tett, az I. rendű vádlottat a sértett leszúrására biztató kijelentéseire vonatkoztak.

A rendőri jelentés, és az abban foglaltakat a tárgyaláson megerősítő 1. számú orvos tanúvallomása alapján valóban meg lehetett állapítani a mellkasra irányuló szúrás mélységét. E körben az ítéletábra maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság indokolásával (elsőfokú ítélet 18. oldal), mivel az megfelelt az ügyiratok tartalmának és a logika szabályainak.

A szúrás mélységére vonatkozó ténymegállapítást nem cáfolhatta az I. rendű vádlott vallomása,

ugyanis őt a helyszínen nem fogták el, tőle az elkövetés eszközét nem foglalták le, tehát a zsebkése pengehosszúságát - saját állításán kívül - semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá.

Az elsőfokú bíróság a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz (legalább 13 cm pengehosszúságú kés), az erő kifejtés mértéke (közepes) és a sérülés helye (az életfontosságú szerveket, a szívet és a tüdőt tartalmazó mellkas) alapján helyesen következtetett arra, hogy az I. rendű vádlott nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozására irányuló szándékkal cselekedett, de a tudatának át kellett fognia az életveszély kialakulásának a lehetőségét is (ítélet 20. oldal harmadik és kilencedik bekezdés).

A tényállás szerint a szűrés során a sértett volt hátráló pozícióban, ezért az ítélőtábla kirekeszti a jogi indokolásnak azt a részét, miszerint a vádlott hátrálva szúrt (ítélet 20. oldal hetedik bekezdés).

A súlyos testi sértés vonatkozásában az egyenes szándék kétséget kizáróan megállapítható, azonban az nem, hogy az I. rendű vádlott kifejezetten kívánta volna az életveszélyes sérülés előidézését, e tekintetben a jogi indokolás (ítélet 20. oldal kilencedik bekezdés harmadik mondat) helyesbítésre szorul.

Az életveszély mint eredmény tekintetében az egyenes szándék elméletileg nem zárható ki, de ez a gyakorlatban eventuais formában jelentkezik [3/2013. számú BJE határozat I/4. pontja]. Csak alapos orvosi (sebészi) szaktudással rendelkező elkövető esetében feltételezhető, hogy létfontosságú szervek felé történő szúrással úgy akarjon életveszélyes sérülést okozni, hogy az ne járjon a halál bekövetkezésének a lehetőségébe való belenyugvással (amely értelemszerűen az emberölés, illetőleg ennek kísérlete megállapítását alapozhatná meg).

Jelen ügyben is rögzíthető, hogy az I. rendű vádlott nem kívánta az életveszélyes állapot előidézését, de annak lehetőségébe belenyugodva (eshetőleges szándékkal) cselekedett. Mivel az eredmény elmaradt, még közvetett életveszély sem következett be, a bűncselekmény valóban életveszélyt okozó testi sértés kísérletének minősül.

Az eljárás során - függetlenül a használt kifejezésektől - nem volt feltárható olyan indítók (motívum), amely alátámasztaná, hogy az I. rendű vádlott kifejezetten kívánta volna a sértett halálát, ezért az ölési szándéokra nem lehetett következtetést levonni. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a mellkasra irányuló szúrást megelőzte a fejét célzó kis-közepes erejű döfő mozdulat is (ez eredményezte az elhárító mozdulat folytán a felkar sérülését), amely úgyszintén nem lett volna alkalmas a halálos eredmény előidézésére.

A II. rendű vádlott a cselekmény elkövetését a fizikai jelenlétével és támogató szavaival segítette, ezzel az I. rendű vádlott kialakult szándékát tovább erősítette, így a pszichikai bűnszegély megállapítható volt a II. rendű vádlott tekintetében.

Az ítélőtábla a fenti pontosításokkal egyetértett a vádlottak bűnösségére levont következtetéssel és a bűncselekmény jogi minősítésével.

A büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülmények számbavétele és értékelése - figyelemmel az 56. számú Büntető Kollégiumi vélemény II/10., III/1., III/4., III/5. és III/10. pontjaiban foglaltakra is - kiegészítésre, illetőleg helyesbítésre szorult.

A büntetést befolyásoló alanyi tényezők körében a büntetett előélet súlyosító hatását növeli az a körülmény, hogy a sorozatos elítélések a vádlottak bűnözői életmódjára utalnak, ami - a büntetőeljárások hatálya alatti elkövetésre is tekintettel - fokozza a társadalomra veszélyességüket.

Az ítéletábra nem értékelhette az eredmény tekintetében megállapított eshetőséges szándékot a vádlottak javára, mivel az életveszélyt okozó testi sértést gondatlanul is el lehet követni.

A tárgyi körülmények körében elsődlegesen az rögzíthető, hogy a vádlottak mindent megtettek a bűncselekmény befejezése érdekében, azonban - a véletlennek köszönhetően - a cselekmény következményei nem voltak súlyosak, ezért a kísérletet mindenképpen enyhítő körülményként kell figyelembe venni.

Súlyosító körülmény a II. rendű vádlott esetében az is, hogy cselekményét a közeli hozzátartozója sérelmére követte el.

E vádlott cselekvősege éppen abban nyilvánult meg, hogy támogatólag, a társát biztatva lépett fel, tehát a bűnsegédi elkövetést - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával - enyhítő körülményként kell értékelni.

A bűncselekmény elkövetésétől eltelt hosszabb idő (öt év) nyomatékos enyhítő körülmény, de az is a vádlottak javára értékelendő, hogy hosszú ideig álltak a büntetőeljárás súlya alatt. Az eljárás ésszerű időn belüli befejezésének követelménye a tisztességes eljárás részjogosítványa [2/2017. (II.10.) AB határozat], márpedig jelen ügyben az eljárás döntően nem a vádlottak magatartására visszavezethetően húzódott el.

Az ügyiratok tartalma szerint a bűncselekmény elkövetését követően két év nyolc hónap telt el a vádemelésig (2016. szeptember 30.), annak ellenére, hogy a más ügyben letartóztatásban lévő, majd szabadságvesztést töltő terheltek a nyomozó hatóság számára mindvégig elérhetőek voltak. Továbbá - részben a hatáskör hiányának megállapításáról és az ügynek a Fővárosi Törvényszékre történő áttételéről rendelkező első végzés hatályon kívül helyezése folytán - újabb közel másfél év telt el az első tárgyalás kitűzéséig (2017. december 7.). A cselekmény jellege egyáltalán nem indokolta a büntetőeljárás ilyen mértékű elhúzóását.

A büntetésnek nem csak a vádlottak társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, illetőleg a feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez kell igazodnia, hanem a bűncselekmény tárgyi súlyához is. A tárgyi súly meghatározásakor nem a bűncselekményre vonatkozóan a törvényalkotó által meghatározott büntetési tételnek van jelentősége, hanem a konkrét ügyben elbírált cselekmény jellegének, sajátosságainak. Jelen ügyben az elkövetett bűncselekmény kapcsán nem volt feltárható erkölcsileg méltányolható indítók, de a büntetés kiszabása során nem hagyható figyelmen kívül, hogy egy családi vita súlyos elfajulásáról van szó, a kölcsönös verbális agressziót követően a vádlottak indulatos fellépését az váltotta ki, hogy a lakást télen el kellett hagyniuk. Továbbá annak is nyomatékos jelentősége van, hogy a közeli és befejezett kísérlet ugyan megállapítható volt, de még a mellkasi sérülés is kezelhető volt ambulánsan.

Mindezeket a körülményeket egyenként és összességükben mérlegelve, az ítéletábra arra az álláspontra jutott, hogy a kiszabott szabadságvesztés tartama mindkét vádlott esetében eltúlzott, az nem igazodik az elkövetett cselekmény tárgyi súlyához. Ezért a szabadságvesztés mértékét az I. rendű vádlott esetében 4 év 10 hónapra, a II. rendű vádlott esetében pedig 2 év 6 hónapra mérsékelte.

A szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottak - az előéletükre is figyelemmel - méltatlanok a közügyek gyakorlására, ezért azoktól őket el kellett tiltani. Az ítéletábra, a fentiek szerinti enyhítés ellenére, nem látott okot a közügyektől eltiltás tartamának

mérséklésére.

A közügyektől eltiltás a Btk. 33. § (2) bekezdése szerint mellékbüntetés, azonban - szemben a fellebbviteli főügyészség álláspontjával - e ténynek a rendelkező részben történő feltüntetése szükségtelen. Megjegyzendő, hogy az ügydöntő határozatban szabadságvesztés vagy közérdekű munka kiszabása esetén sem kell külön feltüntetni, hogy azok büntetések.

A szabadságvesztések végrehajtási fokozatával és a feltételes szabadsággal kapcsolatos ítéleti rendelkezések törvényesek. Az elsőfokú ítélet indokolásában a végrehajtási fokozat jogszabályi felhívásánál I. rendű vádlott esetében mellőzni kell a Btk. 37. § (1) bekezdés feltüntetését.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés helyesbítésre szorul.

A szakértői vizsgálat elvégzésének és a szakértőnek a 2018. június 21-én tartott tárgyaláson való megjelenésének díjaival, valamint a 2. számú tanú útiköltségével felmerült összesen 155.896,- forint (költségjegyzék 1., 5., 11. és 12. tételszám) a vádlottak szerint nem különíthetők el, ezért ezt az összeget az I. rendű és a II. rendű vádlottaknak a Be. 574. § (4) bekezdésének második mondata alapján egyetemlegesen kell viselniük. Egyebekben, a kirendelt védői díjakkal felmerült bűnügyi költséget külön-külön kell megfizetniük.

A 2018. május 3-án tartott tárgyaláson az orvosszakértő meghallgatására I. rendű vádlott érdekkörében felmerült okból nem volt lehetőség, így az ezzel összefüggésben felmerült 25.400,- forint szakértői díjat (költségjegyzék 10. szám) e vádlottnak külön kell viselnie.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla - a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen - a fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletnek a szabadságvesztés tartamára és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseit mindkét vádlott tekintetében a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésében foglaltak szerint helybenhagyta.

Az I. rendű vádlott fellebbezése csak részben lett eredményes, ezért a Be. 613. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontjára és 574. § (1) bekezdésére is - köteles az államnak megfizetni a kirendelt védőnek a nyilvános ülésen való megjelenése díjával és költségével felmerült bűnügyi költséget.

Az ítélőtábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. év január hó 22. napján

Dr. Ujvári Ákos s.k. a tanács **Dr. Lőrinczy Attila István s.k.** **Dr. Patassy Bence s.k.** bíró
elnöke előadó bíró

A Fővárosi Törvényszék 2018. év október hó 16. napján kihirdetett 28.B.1264/2017/54. számú ítélete - a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 16.Bf.282/2018/12. számú ítéletében írt változtatással - az I. rendű és a II. rendű vádlott vonatkozásában 2019. év január hó 22. napján jogerős.

Budapest, 2019. év január hó 22. napján

. Ujvári Ákos s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: